

LIETUVOS ŪKININKŲ SĄJUNGA

Lietuvos Respublikos Seimo
Biudžeto ir finansų komiteto
Pirmininkui S. Jakeliūnui

2018-09-28 Nr. 18-09/234

Kaimo reikalų komiteto
Pirmininkui A. Stančikui

Kopija:
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministrui G. Surpliui

DĖL SIŪLOMŲ KELIŲ RINKLIAVŲ KEITIMO NUO 2020 M. SAUSIO 1 D.

Lietuvos ūkininkų sąjunga susipažino su Seimo Biudžeto ir finansų komitete svarstomais Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo VIII-2032 2, 3, 6, 9 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo (toliau – KPPPĮ projektas), Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo bei Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo projektais.

Kaip skelbiama įstatymo projektų aiškinamajame rašte, jų tikslas – užtikrinti principus „teršėjas moka“ ir „naudotojas moka“, kurių neužtikrina laikinis mokestis (vinjetė). KPPPĮ projekto tikslas – nustatyti, kad už naudojimąsi kelių infrastruktūra būtų renkama kelių rinkliava, kuri priklausytų nuo nuvažiuoto atstumo ir transporto priemonės tipo. Siūloma nuo 2020 m. sausio 1 d. kelių naudotojo mokestį, mokamą transporto priemonių valdytojų už laikotarpį, kuriuo yra naudojama kelių infrastruktūra, pakeisti į kelių rinkliavą, mokamą už keliais nuvažiuotą atstumą. Perėjimas nuo laikinio prie intervalinio mokesčio tarifo reikalauja keisti teisės aktuose įtvirtintą nuostatą, siekiant įteisinti kelių rinkliavos rinkimą ir kontrolę Lietuvos Respublikoje.

Pats principas atrodytų yra teisingas, tačiau išnagrinėję projektus ir pradėję skaičiuoti ūkininkai įsitikino, jog siūloma kelių rinkliava stipriai išbrangins sunkiasvorių transporto priemonių paslaugas, kuriomis stambesni ūkininkai naudojami patys veždami savo produkciją į pardavimo vietas arba dažniausiai naudodamiesi transporto įmonių teikiamomis paslaugomis. Ūkininkų skaičiavimu, pagal projekte siūlomas kelių rinkliavos ribinių tarifų lentelėje nurodytus įkainius, už nuvažiuotą kilometrą eurais (0,08 - 0,16 Eur) gaunasi, jog per mėnesį nuvažiavus iki 10 tūkst. km (būtent tiek ir daugiau km tenka nuvažiuoti, kai pardavimui išvežama produkcija per mėnesį), tai reikėtų mokėti nuo 600 iki 1600 Eur kelių rinkliavos, kai tuo tarpu šiuo metu metinis laikinis mokestis tokios sumos net nesiekia. Tie ūkininkai, kurie naudojami vežėjų paslaugomis, įsitikinę, jog jeigu bus tokie tarifai, tai vežėjai ims iš ūkininkų didesnius įkainius už šią paslaugą. Taip dar viena finansinė našta nuguls ant ūkininko pečių.

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte teigiama, kad pasekmių verslui nebus, bet akivaizdu, jog, padidėjus kelių rinkliavoms, didės ir verslo subjektų išlaidos, o tuo pačiu ir krovinių pervežimo mokestis. Aiškinamajame rašte rašoma, jog „*planuojamas investicijų poreikis*“

elektroninės sistemos diegimui, įgalinančiai praktiškai įgyvendinti atstuminiu principu paremtos kelių rinkliavos apskaičiavimą, surinkimą ir kontrolę, yra apie 130 mln. eurų“, o „planuojamos metinės pajamos iš kelių rinkliavos siekia 110 mln. eurų, kas sudaro daugiau nei dvigubai šiuo metu surenkamų kelių mokesčio pajamų. Planuojami kelių rinkliavos infrastruktūros (fizinės ir informacinių technologijų) metiniai aptarnavimo kaštai siekia iki 30 mln. eurų“.

Aiškinamajame rašte įvardintas tikslas yra nesvarus argumentas kelių mokesčio tvarkai keisti ir nepagrįstai jį didinti didesniajai daliai verslo atstovų, lyginant su kiekiu nuvažiuojančių trumpus atstumus. Taip pat visiškai neaiški nuvažiuotų kilometrų apskaičiavimo, sureguliuavimo, administravimo tvarka.

Lietuvos ūkininkų sąjunga nepitaria pateiktų įstatymų projektams ir siūlo juos detaliau išanalizuoti su socialiniais partneriais. Ūkininkai ir taip neturi jokių alternatyvių kelių, kaip kitose Europos Sąjungos šalyse, todėl produkcijos parsivežimui iš laukų į sandėliavimo vietas yra priversti naudotis magistraliniais keliais ir turi pilną teisę pagrįstai reikalauti už tai nemokėti.

Pirmininkas

Jonas Talmantas

Eglė Mačytė, el. paštas lus@lus.lt